

Vergaderjaar 2023–2024

29 023

Voorzienings- en leveringszekerheid energie

36 410

Nota over de toestand van 's Rijks Financiën

Nr. 459

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR ARMOEDEBELEID, PARTICIPATIE EN PENSIOENEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 januari 2024

Op 6 december 2023 heb ik u geïnformeerd over de voorgenomen heropening van het Tijdelijk Noodfonds Energie in 2024 (TNE, hierna het Noodfonds)¹. Het Noodfonds, een privaat initiatief van energieleveranciers, heeft in 2023 ruim 50.000 kwetsbare huishoudens kunnen helpen bij het betalen van hun onverwacht sterk gestegen energierekening. Om te voorkomen dat de armoede oploopt en om de kinderarmoede te laten dalen, heeft het kabinet voor 2024 maatregelen getroffen om huishoudens met een laag en laag midden inkomen te ondersteunen. Door een bijdrage te leveren aan het Noodfonds, aanvullend op het koopkrachtpakket, hebben huishoudens die hun energierekening niet meer kunnen betalen een tijdelijk vangnet.

Graag vat ik de belangrijkste punten over de werking van Noodfonds voor u samen en deel ik de belangrijkste aanpassingen ten opzichte van 2023.

Heropening

Ik kan u mededelen dat op 22 januari 2024 het Noodfonds het loket opent voor aanvragen. Dit kan via de website (noodfondsennergie.nl) en de app van het Noodfonds. Aanvragen worden in behandeling genomen tot en met 31 maart. Naar verwachting kan het Noodfonds op basis van de huidige energieprijzen circa 70.000 huishoudens helpen met de beschikbare 60 miljoen euro.

Zoals gemeld in mijn brief over de heropening van het Noodfonds, heeft het Noodfonds de geleerde lessen uit 2023 meegenomen en is er gewerkt aan een verbetering van de toegankelijkheid en dienstverlening. Zo is het aanvraagproces vereenvoudigd en worden mensen beter geïnformeerd over de mogelijkheden om een herbeoordeling aan te vragen, mocht de aanvraag zijn afwezen.

¹ Kamerbrief Tijdelijk Noodfonds Energie 2024 (Kamerstuk 29 023, nr. 445).

Het Noodfonds zorgt ervoor dat relevante partijen, waaronder maatschappelijke organisaties, goed zijn voorbereid en dat tijdens de openstelling partijen up-to-date blijven. Ook bieden lokale inlooppunten en vrijwilligersorganisaties in samenwerking met de Nederlandse Schuldhulprouwe weer hulp aan bij het doen van een aanvraag. De met vrijwilligers opgezette inlooppunten en keukentafelgesprekken worden benut om mensen die moeite hebben met het aanvraagproces hulp aan te bieden.

Wie kunnen ondersteuning aanvragen?

In 2024 kunnen huishoudens met een bruto-inkomen tot 200% van het sociaal minimum en een energiequote van 10% (was 13% in 2023) en huishoudens tot bruto 130% van het sociaal minimum met een energiequote van 8% (was 10% in 2023) bij het Noodfonds terecht. Zij kunnen een aanvraag doen via noodfondsennergie.nl.

Hoe werkt het aanvraagproces?

Net als in 2023 wordt, wanneer een huishouden in aanmerking komt voor een bijdrage, vanuit het Noodfonds de bijdrage betaald aan de energieleverancier van het betreffende huishouden. De energieleverancier verrekent vervolgens deze bijdrage met de energierekening. Wanneer er sprake is van een openstaande schuld van het huishouden bij de energieleverancier, wordt de bijdrage hiermee verrekend. Als deze openstaande schuld lager is dan de toegekende bijdrage, of het huishouden geen openstaande schuld heeft, wordt de steun over de eerstvolgende zes maanden verrekend met de energierekening. Mocht het verrekenen over zes maanden niet mogelijk zijn, bijvoorbeeld omdat het huishouden een overstap maakt naar een andere energieleverancier, dan verrekent de energieleverancier de resterende steun met de eindafrekening of keert dit direct uit op het rekeningnummer waarmee de energierekening werd betaald.

Subsidievoorwaarden

Naast de geldende wet- en regelgeving voor subsidies², zijn onderstaande voorwaarden van toepassing op de subsidie:

- De te subsidiëren activiteiten staan open voor klanten van alle energieleveranciers met een leveringsvergunning;
- Bij de aanvraag wordt zowel het inkomen als de energiekosten getoetst. De energieleverancier verrekent vervolgens deze bijdrage met de energierekening. Een uitkering van het fonds is een gift, er wordt bij huishoudens niet teruggevorderd;
- De maximale bijdrage vanuit de overheid is twee derde van het totale budget (voor nu 40 miljoen euro), de energieleveranciers dragen een derde bij (20 miljoen euro) bij. Mocht het noodzakelijk zijn om meer middelen vrij te maken voor het Noodfonds, dan is daarvoor vanuit het Rijk nog eens maximaal 20 miljoen euro extra gereserveerd. Daarbij geldt als voorwaarde dat derde (private) partijen minimaal 10 miljoen euro inleggen;
- Het verleende subsidiebedrag mag uitsluitend gebruikt worden voor de financiële bijdrage aan huishoudens met financiële problemen door een hoge energierekening.

Monitoring

Het is van belang om de uitputting van het fonds goed te monitoren. Het Noodfonds houdt daartoe de vinger aan de pols over het aantal

² Kaderwet subsidies, kaderregeling subsidies OCW, SZW, VWS van toepassing.

aanvragen, de hoogte van de financiële ondersteuning en de uitvoeringskosten. Het bestuur van het fonds hecht hieraan grote waarde, zodat het fonds op tijd kan bijsturen als dat nodig of gewenst is. Met het Noodfonds heb ik afgesproken dat vroegtijdig melding wordt gemaakt van dreigende uitputting. In dat geval overlegt het kabinet met de energieleveranciers (de opdrachtgevers van het Noodfonds) over of en zo ja onder welke voorwaarden het Noodfonds kan worden voortgezet.

Tot slot

Ik ben de initiatiefnemers, het bestuur van het Tijdelijk Noodfonds Energie en alle andere partijen opnieuw zeer erkentelijk voor hun inspanningen de afgelopen periode en ben verheugd dat het Noodfonds wordt heropend en de publiek-private samenwerking daarmee wordt voortgezet.

De Minister voor Armoedebelid, Participatie en Pensioenen,
C.J. Schouten